

REKOMENDACJA NR 2/ 2019¹

RADY DS. KOMPETENCJI W SEKTORZE TURYSTYKI

1. Rekomendacja została wydana Uchwałą Rady nr 6 z dnia 27.03.2019r.
2. Analiza stanu sektora z punktu widzenia potrzeb kompetencyjnych, w tym szczegółowe uzasadnienie dotyczące przedstawionych rekomendacji w pkt. 3

Analizując i oceniając potrzeby kompetencyjne dla podsektora turystyki „Pilotaż, przewodnictwo i animacja czasu wolnego” w szczególności wzięto pod uwagę:

- najnowsze wyniki badań BKL, pochodzące z pierwszej edycji branżowego Bilansu Kapitału Ludzkiego w sektorze turystyki [„Sektorowy Bilans Kapitału Ludzkiego - sektor turystyczny. Raport podsumowujący badania” 2019], wykonanych przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości we współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim oraz z Sektorową Radą ds. Kompetencji – Turystyka,

¹ Numer rekomendacji wydanej przez Sektorową Radę ds. Kompetencji/ rok jej wydania.

- zapotrzebowanie interesariuszy wynikające ze spotkań konsultacyjno-środowiskowych,
- oraz rozwiązania natury prawnej – tj. obowiązujący stan prawny wynikający z wejścia w życie następujących Rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej:
 - Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu [Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 lutego 2019 r. Poz. 391]
 - Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze turystyka [Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 czerwca 2017 r. Poz. 1155]
 - Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego [Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia, Warszawa, dnia 19 lutego 2019 r. Poz. 316]

Uwzględniając najnowsze wyniki badań BKL dla sektora turystyki, ustalenia z konsultacji podejmowanych z interesariuszami oraz istniejące narzędzia prawne Rada ds. Kompetencji dla sektora turystyki przejęła następujące ustalenia:

1. Na istnienie i powstawanie luk kompetencyjnych w podsektorze turystyki „Pilotaż, przewodnictwo i animacja czasu wolnego” bezpośredni wpływ mają zmienne warunki otoczenia. Rozwój sektora turystycznego podlega dużej zmienności, co jest wynikiem oddziaływania różnorodnych, często nakładających się i o różnym stopniu złożoności czynników występujących w jego otoczeniu (zjawiska o charakterze politycznym, ekonomicznym, społecznym, technologicznym itp.). W przypadku diagnozowanego podsektora „Pilotaż, przewodnictwo i animacja czasu wolnego” ustalono trzy podstawowe obszary generujące luki – są nimi: zmiany zachodzące na rynku pracy, deregulacja zawodu pilota i przewodnika oraz rosnące znaczenie jakości w konkurencji na rynku usług turystycznych (zmiany w świadomości i wymaganiach turystów).

2. Problemem w podsektorze jest luka kadrowa powstała na rynku pracy – poszukiwanie wartościowych kandydatów do pracy dostarcza pracodawcom wiele trudności (opinia 63% z ogółu badanych pracodawców). Szczególnie istotnym wyzwaniem jest pozyskanie animatorów czasu wolnego (46% wskazań w grupie pracodawców poszukujących pracowników w branży „pilotaż, przewodnictwo i animacja czasu wolnego”), przewodników (38%) i pilotów (23%). W przypadku animatorów czasu wolnego istotnym problemem jest wysoka rotacja kadr. Deregulacja zawodu pilota i przewodnika mocno zmieniła sytuację podsektora – dezorganizuje pracę i demotywuje do pozostania w branży. Efektem deregulacji jest zauważalny spadek zapotrzebowania na usługi przewodników (grupom zagranicznym coraz częściej towarzyszy własny przewodnik) oraz spadek jakości usług (zwiększona dostępność do zawodu powoduje, że wymagającą pracę przewodnika czy pilota mogą wykonywać osoby bez specjalistycznego przygotowania). Obserwowany w ostatnich latach wzrost wymagań jakościowych turystów determinuje natomiast konieczność budowania oferty produktów i usług wysokojakościowych. Poszerzona pula klientów oczekująca coraz bardziej wyszukanej oferty wymaga od branży szczególnej dbałości o poziom realizacji procesów biznesowych, tj. charakterystycznych sekwencji działań, które towarzyszą realizacji usług. Istotnym problemem staje się zatem przygotowanie kompetencyjne kadr obsługujących turystów w podsektorze - co dotyczy poszukiwanych na rynku: animatorów czasu wolnego, przewodników i pilotów. Mając na względzie wymagania nowoczesnego modelu kształcenia praktycznego odpowiadającego potrzebom współczesnej gospodarki działania tego typu należy skorelować z podnoszeniem kompetencji i dostępności kadr instruktorskich praktycznej nauki zawodu.
3. Wnioski pozyskane w konsultacjach z interesariuszami są generalnie zbieżne z ustaleniami diagnozy luk kompetencyjnych z wykorzystaniem wyników Sektorowego Bilans Kapitału Ludzkiego - sektor turystyczny („Raport podsumowujący badania” 2019).

4. Treść Rozporządzeń MEN („w sprawie Praktycznej nauki zawodu” oraz „w sprawie Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze turystyka”) w zakresie celów i efektów kształcenia stanowi wzorzec do opracowania programów szkoleń potencjalnych pracowników oczekiwanych przez sektor turystyczny, w tym w szczególności przez podsektor „Pilotaż, przewodnictwo i animacja czasu wolnego”.
5. Ministerstwo Sportu i Turystyki włączyło kwalifikację rynkową „Pilotowanie imprez turystycznych” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji a jednostką certyfikującą tę kwalifikację została Kadry Turystyki Sp. z o.o.
6. W związku z powyższym ustalono, że powyższa diagnoza (zawarta w pkt. od 1 do 5) z punktu widzenia potrzeb podsektora turystyki „Pilotaż, przewodnictwo i animacja czasu wolnego” jest wystarczająca do ustalenia szczegółowej problematyki dla trzech odrębnych szkoleń. Wskazuje się na potrzebę inicjowania szkoleń (dla potencjalnych kadr lub uzupełniających kompetencje) umożliwiających zdobycie wiedzy i umiejętności w następujących zakresach:
 - Instruktor praktycznej nauki zawodu²,
 - Animator czasu wolnego³,
 - Pilot wycieczek⁴.

² Celowość inicjowania szkoleń w zakresie instruktora praktycznej nauki zawodu dla potrzeb sektora turystyki: niezbędne jest budowanie potencjału kadr instruktorskich praktycznej nauki zawodu dostosowanych do potrzeb sektora z uwzględnieniem kierunków działania wynikających z SRK, co przełoży się na niwelowanie źródeł luk kompetencyjnych.

³ Program opracowano w oparciu o Sektorową ramę kwalifikacji dla sektora turystyki, która stanowi rdzeń dla zdobywania kwalifikacji w obszarze animacji czasu wolnego.

⁴ Program opracowano w oparciu o Sektorową ramę kwalifikacji dla sektora turystyki, która stanowi rdzeń dla zdobywania kwalifikacji w obszarze pilota wycieczek.

3. Rekomendacje Rady⁵

3a) Lista rekomendacji Rady mających na celu poprawę dopasowania kompetencji do potrzeb sektora

- Rekomendacja NR 2/2019 Rady Ds. Kompetencji w sektorze turystyki, z dnia 27.03.2019.

3b) Zapotrzebowanie na kompetencje/kwalifikacje w sektorze.

⁵ Należy wskazać cel wydania rekomendacji oraz jej odbiorców.

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
	Pilot wycieczek	<u>W zakresie wiedzy:</u> P5STP_W1: zna i rozumie w szerokim zakresie informacje specjalistyczne z zakresu krajoznawstwa, historii, geografii, przyrody, kultury, etnografii dotyczące różnych, atrakcyjnych turystycznie regionów świata	Grupę docelową tworzą studenci i absolwenci I stopnia następujących kierunków/obszarów kształcenia: „turystyka i rekreacja”,	Szkolenie 100 godzin	Na terenie całej Polski– Ogólna liczba wszystkich uczestników - minimum 640 (40 osób w każdym województwie) Szacowany koszt udziału 1 uczestnika 1100 zł	b-learning 30h część praktyczna 70h

⁶ Kolejność w tabeli oznacza ważność obszaru tematycznego. Ważność obszaru powinna uwzględniać potrzeby przedstawicieli sektora z punktu widzenia liczby osób potrzebnych o określonych kompetencjach/kwalifikacjach oraz wpływ tych kompetencji/kwalifikacji na rozwój danego sektora.

⁷ Obszar tematyczny rozumiany jako kompetencja/kwalifikacja (rozumiana zgodnie z ZSK), w której powinno odbywać się kształcenie z uwagi na zidentyfikowane, aktualne potrzeby przedsiębiorców sektora, dla której możliwe jest określenie efektów uczenia się (szczegółowo opisanych w następnej kolumnie) możliwych do osiągnięcia poprzez szkolenia lub doradztwo, a w przypadku kwalifikacji – dodatkowo potwierdzonych przez uprawnioną instytucję certyfikującą. Jeden wiersz w tabeli powinien wskazywać jeden obszar tematyczny.

⁸ Opis powinien być zgodny z definicjami pojęć zawartych w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. W przypadku gdy opisywany zestaw efektów uczenia się wypełnia wymagania kwalifikacji, rekomenduje się odniesienie się do Sektorowej Ramy ds. Kwalifikacji (jeśli istnieje) i wskazanie poziomu oczekiwanej kwalifikacji.

⁹ Stanowisko/a zawodowe lub grupy stanowisk zawodowych, na którym/ych brakuje osób z daną kompetencją/kwalifikacją.

¹⁰ Szkolenie, szkolenie zawodowe, e-learning, studia podyplomowe, doradztwo, mentoring, coaching, egzamin. Kolumna nieobowiązkowa.

¹¹ Dodatkowo w każdym wierszu należy rozbić podaną łączną kwotę na iloczyn liczby osób i średniego jednostkowego kosztu szkolenia lub doradztwa.

¹² Jeśli dotyczy np. wskazanie województw/ regionów Polski, w których zapotrzebowanie na określone kompetencje/kwalifikacje jest największe; wskazanie grupy przedsiębiorstw, w których zapotrzebowanie na określone kompetencje/kwalifikacje jest największe np. mikroprzedsiębiorstwa.

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<p><u>W zakresie umiejętności:</u></p> <p>P6STP_U3: potrafi przygotować plan realizacji zadań zawodowych własnych i koordynowanego zespołu, z uwzględnieniem zmiennych, nie w pełni przewidywalnych warunków, oraz korygować go stosowanie do okoliczności</p> <p>P6STP_U4: potrafi świadomie selekcjonować narzędzia komunikacji w sposób pozwalający na rozwiązywanie sytuacji trudnych i zapobieganie konfliktom z udziałem uczestników imprezy turystycznej lub innej formy turystyki a także wykonywać złożone i nie typowe zadania zawodowe w zmiennych i nie w pełni przewidywanych warunkach</p> <p><u>W zakresie kompetencji społecznych:</u></p> <p>P6STP_K2: jest gotów do pełnienia roli przywódcy i inspirowania turystów</p>	<p>„geografia”, „filologia”, „gospodarka turystyczna”, „kulturoznawstwo”</p>		<p>Szacowany koszt wszystkich szkoleń 704 000 zł</p>	

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		w trakcie imprezy turystycznej lub innej formy turystyki P6STP_K3: jest gotów do wykazywania się cierpliwością i opanowaniem w sytuacjach nietypowych napotkanych podczas realizacji różnorodnych zadań zawodowych oraz przyjmowanie odpowiedzialności za decyzje i działania podejmowane w takich sytuacjach				
	Instruktor praktycznej nauki zawodu	W zakresie: pedagogiki ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki pracy Osoba ucząca się po ukończeniu kursu potrafi - określić zakres i zadania pedagogiki pracy,	Grupę docelową tworzą osoby wymienione w § 10. Ust. 2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r.	Szkolenie 55 godzin ¹³	Na terenie całej Polski – Ogólna liczba wszystkich uczestników - minimum 1280 osób (80 osób w każdym województwie) Szacowany koszt udziału 1 uczestnika 1950 zł	

¹³ Liczba godzin wskazana w § 10. Ust. 2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu została zwiększona o 7 godzin ze względu na potrzeby związane z potrzebami branży w zakresie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<ul style="list-style-type: none"> - opisać przedmiot kształcenia i wychowania przed zawodowego, pro zawodowego i zawodowego, - określić funkcje doradztwa zawodowego, - wskazać możliwości dla dalszego kształcenia - zidentyfikować ustawowe zadania nauczyciela w zakresie dydaktyki, opieki i wychowania, - opisać funkcje klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, - określić typy szkół prowadzących kształcenie zawodowe i innych form kształcenia zawodowego - określić zasady organizacji praktycznej nauki zawodu, - wskazać zadania instruktora praktycznej nauki zawodu, 	<p>w sprawie praktycznej nauki zawodu</p> <p>Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Warszawa, dnia 28 lutego 2019 r. Poz. 391</p> <p>nieposiadające kompetencji instruktora praktycznej nauki zawodu wskazanych w § 10. Ust. 3.</p>		<p>Szacowany koszt wszystkich szkoleń 2 496 000 zł.</p>	

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<ul style="list-style-type: none"> - określić zasady zatrudniania młodocianych pracowników - opisać sylwetkę zawodową instruktora praktycznej nauki zawodu, - wskazać zakres odpowiedzialności instruktora praktycznej nauki zawodu, - sformułować kodeks etyczny instruktora praktycznej nauki zawodu <p>W zakresie: Elementy psychologii w komunikacji i relacjach „instruktor - osoba ucząca się”</p> <p>Osoba ucząca się po ukończeniu kursu potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazać okresy rozwojowe człowieka, w których może zdobywać zawód lub przekwalifikowywać się, 				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<ul style="list-style-type: none"> – określić potrzeby i możliwości osoby uczącej się w zakresie uczenia się w różnych okresach rozwojowych, – określić sposoby wsparcia uczenia się w różnych okresach rozwojowych – zdefiniować stres, – ocenić sytuację stresową, – dobrać sposób pokierowania sytuacją stresową dla osiągnięcia oczekiwanego efektu w pracy z osobą uczącą się – zdefiniować konflikt, – określić źródło konfliktu, – wskazać przykładowe zasady zarządzania konfliktem w pracy z osobą uczącą się 				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<p>– przeprowadzić obserwację osoby uczącej się w celu zdiagnozowania jej możliwości i potrzeb;</p> <p>– sformułować wnioski z obserwacji do planowania pracy z osobą uczącą się</p> <p>– wskazać sposoby motywowania osoby uczącej się do podejmowania i realizowania zadań praktycznej nauki zawodu,</p> <p>– określić znaczenie reguł, ustaleń i umów w motywowaniu</p> <p>- określić i ocenić znaczenie kary i nagrody w motywowaniu</p> <p>W zakresie: Metodyka praktycznej nauki zawodu</p> <p>Osoba ucząca się po ukończeniu kursu potrafi:</p>				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<ul style="list-style-type: none"> - określić przedmiot i zadania metodyki kształcenia zawodowego, - wskazać zakres zadań dla metodyki praktycznej nauki zawodu - określić funkcje podstaw programowych kształcenia w zawodach, - wskazać elementy składające się na strukturę podstawy programowej kształcenia w danym zawodzie w kontekście planowania praktycznej nauki zawodu, - zinterpretować wybrane elementy podstawy programowej kształcenia w danym zawodzie w kontekście realizacji praktycznej nauki zawodu, - określić powiązania podstawy programowej kształcenia w danym zawodzie z podstawą programową kształcenia ogólnego dla kształtowania kompetencji kluczowych 				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<ul style="list-style-type: none"> – zinterpretować zasady realizowane przez nauczyciela (poglądowości, samodzielności, wiązania teorii z praktyką, przystępności), – zinterpretować zasady realizowane przez uczącego się (świadomości i doniosłości, wykorzystywania doświadczeń, wzorca), – wskazać przykładowe sposoby wykorzystania zasad nauczania w realizacji zadań praktycznej nauki zawodu – zdefiniować cel w edukacji, – sklasyfikować cele w edukacji, – sformułować przykładowe cele kształcenia dla wskazanego zawodu na podstawie podstawy programowej, – sformułować cel kształcenia jako wymaganie programowe, 				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<ul style="list-style-type: none"> – zastosować zasady operacjonalizacji celów w wybranym zawodzie dla warunków realizacji praktycznej nauki zawodu – opisać zasady formułowania tematyki zajęć edukacyjnych – dobierania materiału nauczania – ustalić znaczenie tematu zajęć edukacyjnych, – sformułować przykładowe tematy zajęć edukacyjnych w pracy zadaniowej osób uczących się – określić znaczenie mediów i środków dydaktycznych w edukacji, – zaplanować wyposażenie i organizację stanowiska pracy dla celów edukacyjnych, – dobrać wyposażenie do wykonania zadania na stanowisku pracy, 				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<ul style="list-style-type: none"> – wskazać znaczenie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w pracy na stanowisku pracy, – ocenić wyposażenie przykładowego stanowiska pracy dla celów szkoleniowych – wyodrębnić, w oparciu o podstawę programową kształcenia w wybranym zawodzie, przykładowe zadania do samodzielnego wykonania przez osobę uczącą się, – wyodrębnić, w oparciu o podstawę programową kształcenia w wybranym zawodzie, przykładowe zadania do wykonania przez osobę uczącą się w grupie (we współpracy) z innymi osobami, – sformułować polecenia do wykonania przykładowych zadań, 				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<ul style="list-style-type: none"> – dobrać miejsce, sprzęt i inne materiały do wykonania zadania, – wskazać zasady kontroli (w tym samokontroli) podczas wykonywania przykładowego zadania – opisać przebieg przykładowych zajęć praktycznych, – scharakteryzować przykładowe metody stosowane w kształceniu praktycznym, – dobrać metodę kształcenia do tematyki zajęć, możliwości organizacyjnych, czasu przewidzianego na realizację i przewidywanych możliwości osoby uczącej się, – zaplanować zrealizowanie zajęć z zastosowaniem wybranych metod, – opisać techniki pracy stosowane w praktycznej nauce zawodu, – dobrać technikę pracy do zastosowanej metody, tematyki 				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<p>i oczekiwanego efektu wykonania zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać strukturę scenariusza zajęć edukacyjnych, – zaprojektować scenariusz dla wybranych zajęć praktycznych, – zaprojektować scenariusz dla dnia pracy młodocianego pracownika odbywającego naukę zawodu w zakładzie pracy, – opracować materiały niezbędne do zrealizowania zajęć zgodnie z zaprojektowanym scenariuszem – określić funkcje instrukcji stanowiskowej, – zaprojektować instrukcję dla przykładowego stanowiska pracy 				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<ul style="list-style-type: none"> – określić rolę karty pracy (arkusza roboczego) w organizacji praktycznej nauki zawodu, – zaprojektować przykładową kartę pracy (arkusz roboczy) – określić formalne wymagania dla oceniania szkolnego i oceniania w kształceniu ustawicznym, – opisać metody sprawdzania wiedzy i umiejętności w praktycznej nauce zawodu, – określić rolę kryteriów oceniania, – sformułować informację zwrotną dla przykładowej sytuacji oceniania, – zastosować ocenę szkolną w odniesieniu do przykładowej sytuacji, odpowiedniego wymagania programowego i szkolnych zasad oceniania 				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<ul style="list-style-type: none"> – przeanalizować przykładową listę kontrolną, – zaprojektować listę kontrolną do wybranego zadania realizowanego przez osobę uczącą się – określić funkcje programu nauczania zawodu, – sformułować przykładowe postanowienia dla poszczególnych elementów programu nauczania zawodu w odniesieniu do praktycznej nauki zawodu – określić zasady modyfikacji programu nauczania zawodu – przeanalizować procedury egzaminacyjne egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie/egzaminu zawodowego, 				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<ul style="list-style-type: none"> - przeanalizować zadania egzaminacyjne z informatora o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie/egzaminie zawodowym, - określić wymagania dla zdania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie/egzaminu zawodowego, - określić zasady przeprowadzania egzaminu czeladniczego - zinterpretować postanowienia zawarte w szkolnym planie nauczania, - dokonać wpisów w dzienniku lekcyjnym, - opracować plan dydaktyczny nauczyciela dla praktycznej nauki zawodu, - nazywać zajęcia zgodnie ze szkolnym planem nauczania i arkuszem ocen 				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<p>W zakresie: Umiejętności dydaktyczne</p> <p>Osoba ucząca się po ukończeniu kursu potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zademonstrować przebieg przykładowych zajęć praktycznych - przeprowadzić pokaz wykonania konkretnej czynności na stanowisku pracy – ocenić zaobserwowane wykonanie konkretnej czynności lub zestawu czynności na stanowisku pracy lub przeprowadzić symulację części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie/egzaminu zawodowego i ocenić zgodnie z kryteriami szkolnymi i zgodnie z zasadami egzaminacyjnymi – ocenić przygotowanie stanowiska pracy pod kątem bezpieczeństwa 				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		i higieny pracy, ochrony środowiska i przeciwpożarowym				
	Animator czasu wolnego	<p><u>W zakresie wiedzy zna i rozumie:</u></p> <p>P4STP_W1: ogólne podstawy teoretyczne metod i rozwiązań w odniesieniu do form i zasad organizowania turystom rekreacji oraz czasu wolnego stosowanych w wykonywanych zadaniach zawodowych</p> <p>P4STP_W2: różnorodne metody prowadzenia zajęć animacyjnych w oparciu o rozbudowane programy animacyjne.</p> <p>P4STP_W3: różnorodne źródła informacji niezbędnych do realizacji zadań zawodowych z zakresu pilotażu, przewodnictwa i animacji czasu wolnego</p>	<p>Preferowani:</p> <p>absolwenci kierunku turystyka i rekreacja</p> <p>Absolwenci kierunku wychowanie fizyczne</p> <p>ponadto</p> <p>Absolwenci innych kierunków I i II stopnia</p> <p>Oraz osoby z minimum wykształceniem średnim</p>	Szkolenie 24 godzin	<p>Na terenie całej Polski– Ogólna liczba wszystkich uczestników - minimum 640 osób (po 40 w każdym województwie)</p> <p>Szacowany koszt udziału 1 uczestnika 900 zł</p> <p>Szacowany koszt wszystkich szkoleń 576 000 zł</p>	

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<p>P4STP_W4: w szerokim zakresie źródła zagrożeń dla życia, zdrowia, bagażu oraz interesów ekonomicznych turystów. oraz Zasady, normy i procedury dotyczące udzielania pomocy turystom w sytuacjach zagrożenia.</p> <p>P4STP_W5: regulacje dotyczące świadczenia usług z zakresu pilotażu, przewodnictwa i animacji czasu wolnego oraz Zasady prowadzenia dokumentacji związanej z wykonywaniem zadań zawodowych z zakresu pilotażu, przewodnictwa i animacji czasu wolnego, w tym m.in. dokumentacji finansowej, sprawozdawczości, dziennika zajęć.</p> <p>P4STP_W6: w podstawowym zakresie ogół uwarunkowań rozwoju turystyki</p>				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<p>i branż wchodzących w jej skład oraz Podstawowe uwarunkowania zjawisk i procesów oraz najważniejsze nowości w turystyce.</p> <p><u>W zakresie umiejętności potrafi:</u></p> <p>P4STP_U1: przygotowywać i realizować – w uzgodnieniu z turystami i nabywcami instytucjonalnymi, organizatorami turystyki, i wytwórcami usług turystycznych – rozbudowane programy animacyjne skierowane do określonej grupy turystów.</p> <p>P4STP_U3: przygotowywać plan realizacji zadań zawodowych własnych i koordynowanego zespołu oraz korygować go stosownie do okoliczności.</p>				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<p>P4STP_U4: rozwiązywać typowe problemy pojawiające się w trakcie wykonywania zadań zawodowych związanych ze świadczeniem usług z zakresu pilotażu, przewodnictwa i animacji czasu wolnego, w tym m.in. korygować, stosownie do okoliczności, przebieg zwiedzania atrakcji turystycznych lub realizację programu animacyjnego</p> <p>P4STP_U5: porozumiewać się w języku obcym w sprawach związanych ze świadczeniem usług z zakresu pilotażu, przewodnictwa i animacji czasu wolnego.</p> <p>P4STP_U6: udzielić pomocy turystom w sytuacji zagrożenia.</p>				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobywająca nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<p>P4STP_U8: opracowywać elementy dokumentacji dotyczącej wykonywania zadań zawodowych związanych ze świadczeniem usług z zakresu pilotażu, przewodnictwa i animacji czasu wolnego, w tym m.in. dokumentacji finansowej, sprawozdawczości, dziennika zajęć.</p> <p><u>W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:</u></p> <p>P4STP_K1: komunikowania się w środowisku zawodowym w sposób zapewniający dobrą współpracę z turystami, organizatorami turystyki i wytwórcami usług turystycznych oraz przestrzegania przy tym zasad kultury współpracy.</p>				

Lp. ⁶	Obszar tematyczny (kompetencje/kwalifikacje) ⁷	Oczekiwany przez przedstawicieli sektora efekt uczenia się tj. wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne ⁸	Rekomendowana grupa docelowa podnosząca/zdobyczą nowe kompetencje/kwalifikacje ⁹	Rekomendowane formy wsparcia ¹⁰	Szacowany łączny koszt dostarczenia danej kompetencji/kwalifikacji na potrzeby sektora ¹¹	Dodatkowe uwagi ¹²
		<p>P4STP_K2: brania pod uwagę wpływu niespełnienia oczekiwań turystów wobec przebiegu zwiedzania lub programu animacyjnego na wizerunek własny oraz podmiotów, z którymi współpracuje lub na rzecz których wykonuje zadania.</p> <p>P4STP_K3: wykazywania się otwartością, uprzejmością i empatią w wykonywaniu zadań oraz sprawowania opieki nad turystami</p>				

4. Przykładowe programy szkoleń

- Instruktor praktycznej nauki zawodu: zgodnie z Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu [Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 lutego 2019 r. Poz. 391
 - a. Podstawy pedagogiki ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki pracy – 5 godzin
 - b. Elementy psychologii w komunikacji i relacjach "instruktor – osoba ucząca się" – 8 godzin
 - c. Metodyka praktycznej nauki zawodu – 27 godzin
 - d. Umiejętności dydaktyczne – 8 godzin (w środowisku pracy oraz poza środowiskiem pracy)
 - e. RODO – 7 godzin
- Animator czasu wolnego: Teoria i funkcja animacji, Obowiązki i zadania animatora, Savoir-vivre w animacji, Praca z mikrofonem, PR w pracy animatora, Kreatywność w pracy animatora, Gry i zabawy grupowe, Animowanie dzieci, Bezpieczeństwo podczas animacji, Elementy fitnessu w animacji, Przykładowy plan dnia animatora, Pierwsza pomoc przedmedyczna dzieciom i niemowlętom.
- Pilot wycieczek.
 - a. Część e-learningowa – 30 h: Ogólne zagadnienia dotyczące turystyki w Polsce i na świecie. Wiedza o Polsce i świecie współczesnym. Geografia turystyczna Polski i Europy, Historia kultury i sztuki, Przepisy prawne w turystyce i ubezpieczenia turystyczne.
 - b. II. Część praktyczna – 70 h: Obsługa ruchu turystycznego, Postępowanie pilota w sytuacjach awaryjnych i trudnych, Pierwsza pomoc przedmedyczna, Pilotaż wycieczek autokarowych i lotniczych, Umiejętności psychofizyczne pilota wycieczek: emisja głosu, komunikacja z grupą (werbalna i niewerbalna), techniki negocjacji, zarządzanie czasem.
 - c. Zajęcia w terenie: umiejętność wykorzystywania mapy, GPS i innych źródeł informacji, lotnisko, hotel, autokar, miasto.